

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการผลิตและควบคุมคุณภาพของน้ำพริกและถั่วเน่าที่ผลิตใน
ลักษณะกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมรูปแบบของระบบจีเอสพี/จีเอ็มพี
ผู้วิจัย นายณรงค์ ศิริรัมย์

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการผลิตและควบคุมคุณภาพของน้ำพริกและถั่วเน่าที่ผลิตในลักษณะกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรมรูปแบบของระบบจีเอสพี/จีเอ็มพี โดยพื้นที่วิจัยตั้งอยู่บ้านเลขที่ 111 หมู่ 2 ตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดและศักยภาพของกลุ่มแม่บ้านผู้ผลิตน้ำพริกตาแดงและถั่วเน่า ในการพัฒนาสถานที่ผลิตที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ จีเอสพี/จีเอ็มพี รวมทั้งการพัฒนากระบวนการผลิตและควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มผู้ผลิตน้ำพริกตาแดงและกลุ่มผู้ผลิตอาหารประเภทอื่นๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้สำหรับพัฒนาสถานที่ผลิตของคนต่อไป งานวิจัยนี้เป็นวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคนิควิธีการจัดเวทีเสวนา การจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไข (SWOT analysis) โดยปัญหาที่พบได้แก่ ขาดงบประมาณ ในการปรับปรุงโรงเรือนและอุปกรณ์ที่เหมาะสม ขาดความรู้ความเข้าใจและที่ปรึกษาในการจัดทำระบบ จีเอสพี/จีเอ็มพี เป็นต้น จึงการร่วมมือกันออกแบบโรงเรือน โดยปรับปรุงจากห้องข้าว(ขุงข้าว) ที่ไม่ได้ใช้งาน คือนอกจากนี้ ได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐาน เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหาร การศึกษาอายุการเก็บรักษาอาหาร ความปลอดภัยในการเลือกใช้สารลดกรดอาหาร และสุขวิทยาสำหรับผู้สัมผัสอาหาร เป็นต้น ร่วมกันพัฒนากระบวนการผลิตและควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปให้ได้คุณภาพ โดยใช้ความรู้จากการฝึกอบรมเขียนคู่มือการผลิตและคู่มือคุณภาพ โดยมีกำหนดคุณภาพวัตถุดิบ ปรับปรุงกระบวนการผลิต ภาชนะที่ที่เหมาะสมในกระบวนการผลิต และลดปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ในกระบวนการผลิต (เช่น การอบพริกให้กรอบ ทดแทนการย่างหรือผิงไฟ และการนึ่งน้ำพริกก่อนการบรรจุ) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านเด่นได้ประชุมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยกันคิดและพัฒนา เกิดความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาโดยการร่วมกันวางแผน ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ตลอดจนรับผลประโยชน์ร่วมกัน ทำให้เกิดพลังในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ มีการเชื่อมโยงแสวงหาพหุภาคีร่วมแก้ไขปัญหา เกิดความรัก

ความรู้สึกที่ดี เป็นพวกพ้องเดียวกัน วิธีการและการวิจัยนี้ยังผลให้เกิดการสร้างความเข้มแข็งและ
ยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตอาหารสืบต่อไป